

Raadsvoorstel

Raadsvergadering : 13 mei 2026
d.d.

Agendapunt : -

Onderwerp : Gemeenschappelijke Regeling Perspectief
Groningen en Noord-Drenthe

Portefeuillehouder : wethouder R.J. Heling

Onderwerp

Gemeenschappelijke Regeling Perspectief Groningen en Noord-Drenthe

Voorgesteld besluit

1. Toestemming te verlenen deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling Perspectief Groningen en Noord-Drenthe.

Aanleiding

De Economische Agenda (EA) is in juni 2025 vastgesteld door de regionale overheden en de Ministerraad. Samen met de Sociale Agenda heeft de EA als doelstelling om in 2055 minimaal het landelijk gemiddelde voor de brede welvaart te bereiken.

In de EA is ook de uitvoeringsstructuur vastgelegd: een openbaar lichaam van de regionale overheden met een stichting waarin bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden samenwerken. Een openbaar lichaam wordt opgericht door een gemeenschappelijke regeling (GR) te treffen. Deze uitvoeringsstructuur maakt het voor de regionale overheden mogelijk om te beslissen over de uitvoering van de Economische Agenda.

De gemeenschappelijke regeling Perspectief Groningen en Noord-Drenthe

We leggen de definitieve gemeenschappelijke regeling (bijlage 1) aan u voor met het voorstel om toestemming te verlenen. Dat is op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen nodig voordat wij met de andere deelnemers de GR kunnen treffen.

De betrokken volksvertegenwoordigingen zijn in de periode van 9 januari tot en met 6 maart 2026 gelegenheid gesteld om zienswijzen

op de ontwerp-GR in te dienen. Op 18 februari 2026 heeft uw raad een zienswijze op de ontwerp gemeenschappelijke regeling Perspectief Groningen en Noord-Drenthe ingediend bij de kwartiermaker.

Ontwerp-statuten stichting voor de Economische Agenda

Op verzoek van de volksvertegenwoordigingen worden ook de ontwerpstatuten voor de stichting beschikbaar gesteld (bijlage 3). De ontwerp-statuten voor de stichting zijn door Trip Advocaten Notarissen opgesteld op grond van artikel 2:286 van het Burgerlijk Wetboek. Met dien verstande dat de naam van de stichting op dit moment nog niet bekend is.

De doelstelling komt er samengevat op neer dat de stichting beleidsvoorbereidend en adviserend werkt. Uitvoering van taken is mogelijk voor zover het daartoe opdracht of mandaat krijgt van het bestuur van Perspectief Groningen en Noord-Drenthe en binnen de kaders die gelden. Omdat het de bedoeling is dat de stichting in opdracht van Perspectief Groningen en Noord-Drenthe werkt, is in de ontwerp-statuten geborgd dat het openbaar lichaam die opdracht via quasi-inbesteden kan doen. Hetgeen betekent dat het openbaar lichaam een opdracht rechtstreeks mag gunnen aan een nauw verbonden (maar juridisch aparte) organisatie, zonder aanbesteding, mits aan strikte voorwaarden wordt voldaan. Een voorwaarde voor quasi-inbesteden is dat de opdrachtnemer minimaal 80% van de activiteiten voor de opdrachtgever uitoefent. Dit is geborgd in de ontwerp-statuten (artikel 2 ontwerp-statuten).

Het bestuur bestaat uit zes tot negen leden. De bestuursleden met deskundigheid van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden. Dit zittingsduur is vier jaar, waarbij een bestuurder één keer herbenoemd kan worden (artikel 4). Bij aanvang kan het bestuur tijdelijk, maximaal één jaar, beginnen met drie leden (slotbepalingen). Wanneer de stichting wordt ontbonden komt het eventueel batig liquidatiesaldo toe aan Perspectief Groningen en Noord-Drenthe (artikel 13).

Het bestuur mag reglementen vaststellen waarin onderwerpen worden geregeld die niet in de statuten staan (artikel 11). Voor het vaststellen, wijzigen of opheffen van reglementen is toestemming nodig van Perspectief Groningen en Noord-Drenthe (artikel 11 in combinatie met artikel 12).

De ontwerp-statuten betreffen weliswaar specifiek de stichting voor de Economische Agenda, maar hebben een sterk formeel en standaardkarakter. Het geeft de verhouding weer tussen openbaar lichaam en de stichting zoals dat ook in de GR en de toelichting daarop is gegeven. De ontwerp-statuten maken daarmee niet veel méér inzichtelijk dan de GR en de toelichting daarop doen.

Meer duidelijkheid is op dit moment echter niet te geven. Het bestuur van Perspectief Groningen en Noord-Drenthe moet bepalen welke opdrachten of welk mandaat de stichting precies krijgt.

Het algemeen bestuur krijgt in de GR de bevoegdheid en de taak om de stichting op te richten (artikel 6, eerste lid in combinatie met artikel 16 GR). Het besluit om de stichting op te richten wordt genomen nadat de betrokken volksvertegenwoordigingen in de gelegenheid zijn gesteld om wensen en bedenkingen naar voren te brengen (artikel 77a, tweede lid Wgr).

Deze procedure kan dus pas starten wanneer het openbaar lichaam is opgericht en het algemeen bestuur een ontwerpbesluit over de stichting heeft genomen. Dat besluit kan in juli, vlak voor het zomerreces genomen worden als de vereiste toestemming is verkregen en de GR is getroffen. Dan start de gelegenheid om wensen en bedenkingen naar voren te brengen na het zomerreces. Met de coördinerend griffiers wordt besproken dit binnen zes weken af te ronden omdat volksvertegenwoordigingen op dat moment - direct na het zomerreces - al sinds 1 april de beschikking hebben over de ontwerpstatuten en zich kunnen voorbereiden op het formuleren wensen en bedenkingen.

De periode loopt volgens het voorstel van 17 augustus tot en met 28 september 2026.

Convenant kassiersfunctie provincie

De provincie Groningen wil de kassiersfunctie invullen en daarvoor zijn afspraken met de andere deelnemers nodig in de vorm van een convenant (bijlage 4).

Het Rijk stelt de middelen beschikbaar via een decentralisatie-uitkering (DU). Een DU kan niet rechtstreeks aan het openbaar lichaam worden overgemaakt. De provincie Groningen is bereid om kassier te zijn. Dat wil zeggen dat de middelen worden ontvangen en zonder inhoudelijke toets en zonder verantwoordelijkheid voor de besteding van de middelen wordt overgemaakt aan het openbaar lichaam. Provincie draagt geen risico of aansprakelijkheid. De kosten die de provincie maakt om de kassiersfunctie te vervullen komen ten laste van het openbaar lichaam. Dit wordt in het convenant kassiersfunctie Perspectief Groningen en Noord-Drenthe met de andere deelnemers afgesproken.

Na de afstemming tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de provincie over het inregelen van een financieringscyclus kan het convenant door alle deelnemers worden getekend. Om alle volksvertegenwoordigingen gelijktijdig dezelfde informatie te geven (zienswijze 3) wordt het concept-convenant aan alle volksvertegenwoordigingen beschikbaar gesteld.

Dit willen we bereiken

Een GR Perspectief Groningen en Noord-Drenthe waarin de regionale overheden gezamenlijk beslissen over de uitvoering van de Economische Agenda.

Argumenten

1.1. Uit de reactienota blijkt welke zienswijzen wel en welke niet hebben geleid tot aanpassingen in de definitieve GR Perspectief ND.

In de periode van 9 januari tot en met 6 maart 2026 hebben Provinciale staten en de gemeenteraden hebben zienswijzen naar voren gebracht op de ontwerp GR Perspectief GND. Daarbij is aangesloten op de zienswijzen die het regioberaad voorstelde (zienswijzen 1 t/m 9) met aanscherpingen of aanvullingen (zienswijzen 10 t/m 29). De algemeen besturen van de Waterschappen hebben besloten geen zienswijze in te dienen.

Uit de zienswijzen blijkt een grote betrokkenheid en inzet van de volksvertegenwoordigingen bij het realiseren van de doelstellingen van de Economische Agenda. De zienswijzen raken aan essentiële aspecten van de uitvoeringsstructuur, waaronder de controleerbaarheid van werkzaamheden, de betrokkenheid van inwoners en het belang van periodieke evaluatie.

In de bijgevoegde reactienota zijn de zienswijzen beoordeeld vanuit de vraag of de gemeenschappelijke regeling, of de toelichting daarop, aangepast moet worden. Het gaat daarbij nadrukkelijk om een technisch-juridische weging en de reactienota is daarmee vooral een technisch document. In de reactienota is gemotiveerd wanneer de zienwijze geen aanleiding heeft gegeven tot een aanpassing van de ontwerp-GR. In sommige gevallen leidt de zienswijze niet tot een aanpassing van de ontwerp-GR, maar kan wel op een andere wijze tegemoet worden gekomen aan de zienswijze. Op die punten is ook een motivatie gegeven.

In de definitieve is aan een aantal zienswijzen tegemoetgekomen:

- ✓ De zienswijzetermijn in de GR te wijzigen van acht naar twaalf weken. Dit is een aanpassing van artikel 10, tweede lid en artikel 25, derde lid (zienswijze 4);
- ✓ De bepaling over participatie aan te scherpen waardoor het minder vrijblijvend is. Dit is een aanpassing van artikel 11 en de toelichting (zienswijze 5);
- ✓ De samenstelling van het dagelijks bestuur in de GR vast te leggen. Dit is een aanpassing van artikel 12, eerste lid en de toelichting (zienswijze 6, 17, 22, 23, 25 en 28).

-
- ✓ De criteria objectiviteit en onpartijdigheid zijn overgenomen in de toelichting op de GR. Dit is een aanpassing van de toelichting op artikel 13 (zienswijze 7).

Daarnaast wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de zienswijze (7) om de ontwerp-statuten beschikbaar te stellen voor volksvertegenwoordigingen ten tijde van de toestemmingsprocedure. Dit vraagt geen aanpassing van de GR of de toelichting daarop. Voor de motivering wordt verder verwezen naar de reactienota.

Daarnaast zijn er enkele ambtshalve wijzigingen zijn nodig om de GR te verbeteren. In de ontwerp-GR werd zowel in artikel 15, derde lid als in artikel 18, derde lid bepaald dat de voorzitter en de secretaris-directeur stukken ondertekenen die uitgaan van het algemeen en dagelijks bestuur. Omdat artikel 15 dit al regelt, is artikel 18, derde lid vervallen. Daarnaast is in artikel 9, vierde lid abusievelijk niet opgenomen dat een lid van het algemeen bestuur ook ter verantwoording kan worden geroepen door de desbetreffende volksvertegenwoordiging.

Daarom wordt voorgesteld dit te herstellen zodat artikel 9, vierde lid als volgt komt te luiden:

"Een lid van het algemeen bestuur kan door de deelnemer waaruit het afkomstig is of de desbetreffende volksvertegenwoordiging ter verantwoording worden geroepen voor het door dit lid gevoerde beleid, op de wijze die door dat bestuursorgaan is bepaald."

1.2. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen is toestemming van uw raad nodig voordat wij met de andere deelnemers de GR kunnen treffen.

Deze GR betreft een zogenaamde 'collegeregeling', de regeling wordt getroffen door colleges van de provincie Groningen, de gemeenten in Groningen, Tynaarlo, Noordenveld en Aa en Hunze en de dagelijks besturen van waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest.

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) schrijft de procedure voor. Een deel van de procedure is nu doorlopen:

volksvertegenwoordigingen zijn in de gelegenheid gesteld zienswijzen op de ontwerp-GR naar voren te brengen. Het vervolg is dat de GR wordt getroffen, maar dat kan alleen nadat toestemming daarvoor is verkregen van de betrokken volksvertegenwoordigingen. Toestemming kan alleen worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (artikel 73, vierde lid Wgr).

U heeft een wettelijke termijn van dertien weken om toestemming te verlenen. Deze termijn kan met maximaal dertien weken worden verdaagd (artikel 10:31 en 10:32 Algemene wet bestuursrecht). Toestemming is van rechtswege verkregen wanneer niet-tijdig is besloten over toestemming of niet-tijdig is verdaagd (artikel 10:31 in combinatie met artikel 4:20b Algemene wet bestuursrecht).

Hoewel de formele termijn voor het verlenen van toestemming 13 weken is, vragen we u vóór 1 juni 2026 toestemming te verlenen. Wanneer vóór 1 juni toestemming wordt verkregen kan er nog voor, tijdens en direct na het zomerreces gewerkt worden aan het operationeel krijgen van het openbaar lichaam. Daardoor kan sneller gestart worden met de uitvoering en onder meer het meerjarig uitvoeringsplan worden vastgesteld. Dit laatste hangt namelijk weer samen met het tijdig verkrijgen van de middelen vanuit het Rijk.

Kanttekeningen

1.1 Er volgt een separaat voorstel voor het vaststellen van subsidieregelingen.

Het openbaar lichaam Perspectief Groningen en Noord-Drenthe moet ook het instrument subsidies kunnen toepassen. Dit is in de GR opgenomen als bevoegdheid (artikel 6), maar vraagt nog een nadere uitwerking. De planning is om de uitwerking vóór 1 juli 2026 ter besluitvorming voor te leggen.

1.2 Er volgt een separate wijzigingsprocedure voor de governance Sociale Agenda.

Als wordt besloten om de Sociale Agenda ook onder te brengen in het openbaar lichaam Perspectief Groningen en Noord-Drenthe is hiervoor een wijziging van de GR nodig. Dit proces start nadat de GR is getroffen. Op die manier kan het openbaar lichaam operationeel gemaakt worden voor de uitvoering van de Economische Agenda. De wijzigingsprocedure is hetzelfde als voor het treffen van de GR. Volksvertegenwoordigingen krijgen dus de gelegenheid om zienswijzen op de ontwerp-wijziging naar voren te brengen en moeten toestemming verlenen voordat colleges en dagelijks besturen de GR kunnen wijzigen.

Financiën

N.v.t.

Communicatie en participatie

Voor de GR wordt de formele procedure uit de Wet gemeenschappelijke regelingen doorlopen.

Op 14 april 2026 wordt een extra bijeenkomst gehouden om u te informeren over de achtergrond en context, het proces zoals dat tot nu toe doorlopen is, de GR en het ontwerp-MUP. De uitnodiging hiervoor volgt nog.

Dit voorstel ligt gelijktijdig voor bij de andere regionale overheden.

Uitvoering

Na de verkregen toestemming volgt nog het formele treffen van de GR door de deelnemers en het bekendmaken van de GR. Als de GR is opgericht en worden formele belangrijke zaken geregeld. Dat zijn deels praktische zaken zoals het inschrijven van het openbaar lichaam bij de Kamer van Koophandel en het verkrijgen van een bankrekening.

De eerste constituerende vergadering door het algemeen bestuur kan dan plaatsvinden zodat de reglementen van orde vastgesteld kunnen worden, en het ontwerpbesluit voor het oprichten van de stichting. Daarnaast kan de organisatie dan formeel vorm krijgen. Na de verkregen toestemming volgt nog het formele treffen van de GR Perspectief GND door de deelnemers en het bekendmaken van de GR.

Samenvatting voor publicatie Schakel (max. 5 regels)

De gemeenteraad verleent toestemming voor de gemeenschappelijke regeling Perspectief Groningen en Noord-Drenthe.

Bijlagen

1. Gemeenschappelijke Regeling Perspectief Groningen en Noord-Drenthe
2. Reactienota zienswijzen volksvertegenwoordigingen ontwerp-GR
3. Ontwerp-statuten stichting voor de EA
4. Concept-convenant kassiersfunctie provincie Groningen
5. Raadsbesluit

Met vriendelijke groet,

Het college van de gemeente Aa
en Hunze,

de heer R.L.H. Schoonderbeek
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester